

SARS E NTSE E SEBETSA LE HA SETERAEKE SE NTSE SE TSWELA PELE

25 Motsheanong 2022 - Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di hlokometse hore mekgatlo ya basebetsi e ikgethetse ho kena boipelaetsong ho sa natswe boiteko bo matla ba SARS ba ho leka ho qoba seteraeke sena. SARS e kgolwa hore tlhahiso ya yona, eo ho fihlela jwale e sokang e fumana karabelo ya yona, ke e ntle ka ho fetisisa tlasa diphephetso tse renang jwale tsa bophelo le ikonomi tse tjamelaneng le naha. SARS ebile e na le meedi ka lebaka la mehlodi e teng ho latela kabelo ya yona ya ditjhelete.

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter o itse, "Ke utlwisisa le ho ba le kutlwelobohloko le diphephetso tsa ditjhelete tse tjamelaneng le basebetsi ba rona mona SARS, mmoho le basebetsi bohle naheng ka bophara. Bonneteng, Maafrikaborwa ohle, haholoholo dimilijone tse sa sebetseng, di thefutswe ke maemo a renang jwale a tsa ikonomi. SARS ke mohlala wa se etsahalang setjhabeng ka kakaretso mme ho se kgotsofale hona ho a utlwisiseha, haholoholo ha setjhaba se na le maikutlo a hore maemo a jwale a tla nka nako e telele pele a fetoha. Basebetsi ha ba kgine tshebetso ya bona ka thato ya bona hobane sena ka bosona se na le kgahlamelo ya tsa ditjhelete hodima bona ka tlasa maemo a ntseng a le thata. Motho o lokela ho utlwisisa hore ha basebetsi ba felletswe ke tshepo, ba etsa qeto ya ho qetela ya ho kena seteraekeng ka sepheo sa hore lentswe la bona le utlwahale."

Khomishenara o tswetse pele ka ho re: "SARS e ananela tokelo ya molao wa motheo ya basebetsi ho hlahisa maikutlo a bona ho latela diphelelo tsa molao. Mosebetsi wa bohlokwa wa SARS o lokela ho tswela pele mme re tla nka mehato e hlokehang ho tlisa botsitso pakeng tsa kgahlamelo ya seteraeke le boikarabelo ba rona ba ho fana ka ditshebeletso tsa bohlokwa ho balefalekgetho mmoho le ho bokella lekgetho lohle le kolotuwang. Pokello yona ena ya lekgetho e lefa meputso ya basebetsi ba mmuso mme e fana ka mehlodi ya bohlokwa e fanang ka dithoto le ditshebeletso bakeng sa setjhaba. Mosebetsi wa SARS ke o bakang diphetoho mme o kgontsha Mmuso ho aha le ho kgothaletsa kgolo e tswelang ya ikonomi mmoho le ntshetsopele ya setjhaba molemong wa Maafrikaborwa kaofela."

SARS e lakatsa ho tlaleha hore letsatsi la pele la seteraeke le tsamaile hantle ntle le tshitiso mme re leboha basebetsi ka ho phethahatsa ditokelo tsa bona ha ka nqa e nngwe ba ntse ba hlompha ditokelo tsa ba bang le ho hlompha molao. Ka lebaka la lethathama le batsi la ditshebeletso tsa rona tsa onlaene, ditshebetso tsa rona di bile le ditshitiso tse nnyane. Matsatsing a latelang, re tla tswela pele ho beha leihlo dintho tse etsahalang diofisng tsa rona tse makaleng. Websaete ya rona e tla dula e ntjhafatswa ka tse ntjhantjha ho eletsisa setjhaba ka moo se ka buisanang le SARS ka teng hore se tsebe ho phethahatsa boitlamo ba sona bo hlokehang.

Balefalekgetho ba kgothaletswa hore ba qobe ho ya diofising tsa SARS.

Ditshebetso tsa Bolaodi ba Meedi makenong a naha, haholoholo madibohong ha a ka a ba le ditshitiso. Madiboho ohle a Bolaodi ba Meedi a sebetsa mme ho na le mehato e behilweng ho bebofatsa kgahlamelo ya boipelaetso bona. Bolaodi ba Meedi bo ntse bo tswela pele ho fumana tshehetso ho tswa diakgenteng tsa Mmuso ho phatlalla le madiboho kaofela, haholoholo ho tswa ho Ditshebeletso tsa Sepolesa sa Afrika Borwa, ho netefatsa hore mosebetsi o tswela pele hantle.

SARS e hlaloseditse basebetsi hore ho tla sebetsa motheo wa "ebang ho sa sebetswe, ha ho tefo e tlang ho etswa". Kahoo boetapele ba mekgatlo ya basebetsi bo lokela ho fana ka karabelo ya semmuso tlhahisong ya yona ya moraorao tjena ho fedisa qaka ena ya tshebetso e sa tsweleng mang kapa mang molemo. "Ke ipiletsa ho boetapele ba mekgatlo ya basebetsi" ho tswela pele Khomishenara Kieswetter, "ho ananela tlhahiso ya rona. Ke le tiisetisa hore sena ke sona se setle seo re ka se etsang tlasa ditshita tsa jwale tsa matlole. Hohang SARS ha e na mehlodi ya ho arabela tseko ya mekgatlo ya basebetsi ya *CPI plus 7%*. Ke utlwisisa hore tlhahiso ya rona ha se eo basebetsi ba e batlang, le ha ho le jwalo, e na le kgonahalo ya nnete ya ho rarolla boipelaetso ba jwale haholo ka nako eo basebetsi le tshebeletso yohle ya mmuso e amehileng ka yona"

O phethetse ka ho re, "Re ananela hore dilemong tsa ho feta meputso le melemo ya mosebetsing e ntse e sa bapa le infleishene. Naheng e tjmalelaneng le tlhokeho e kgolo ya mesebetsi mmoho le diphephetso tsa bophelo le ikonometri, basebetsi ba SARS ba na le tiisetso ya mosebetsi mmoho le meputso le melemo ya mosebetsing e tsamaisang le mebaraka. Tlhahiso ena, le ha e sa arabele ditseko tsa basebetsi, e tla fana ka kimollo ya tlatsetso ho fokotsa kgahlamelo ya maemo a renang jwale a ikonometri. Mamati a ditherisano a ntse a butswa mme re malala-a-laotswe ho

sebetsa mmoho le bomphato ba rona ho bontshana ka ditsela tsa ho ntlafatsa tsa boleng tsa basebetsi ba rona."

SARS e ipiletsa ho mekgatlo ya basebetsi ho tswela pele ka boipiletso ba kgotso le ho hlompha melao ya ho phiketa e boletsweng Melaong e ntshitsweng ya ho Phiketa ya CCMA.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARSMedia@sars.gov.za

KE PHETHO